Облікова картка ДіР

Image not found or type unknow

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0224U033488

Державний реєстраційний номер: 0124U001960

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-12-2024

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Встановлення видового різноманіття риб, птахів і ссавців у складі голоценової фауни України за археозоологічними матеріалами і з'ясування факторів, що впливали на їхнє розповсюдження

Початок етапу: 02.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітного документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національний науково-природничий музей Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 19020229

Місцезнаходження: вул. Б. Хмельницького, буд. 15, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442396791

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442343243

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541230

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 700.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Цінні види тварин фауни України за археологічними матеріалами: таксономічний склад, динаміка чисельності та просторове розповсюдження

Назва роботи англійською:

Valuable animal species in the fauna of Ukraine based on archaeological materials: taxonomic composition, population dynamics and spatial distribution

Реферат українською:

Упродовж звітного періоду роботу над проєктом здійснювали в трьох напрямках: наукові дослідження, музейна справа та науково-просвітницька діяльність. Наукові дослідження на даному етапі були направлені на вивчення таксономічного складу, динаміки чисельності та просторового розповсюдження хижих птахів, осетрових риб та копитних ссавців (перш за все лося). Виявлено зміни ареалу, які у випадку із хижими птахами та осетровими обумовлені антропічними чинниками. На поширення лося суттєво вплинули кліматичні зміни впродовж голоцену - ареал зменшувався в періоди потеплінь, особливо у західно-східному напрямку, менше в південно-північному напрямку. Встановлено, що впродовж неоліту-Нових часів, антропічне навантаження на різні групи хижих птахів було не однорідним. Від неоліту і до бронзового віку включно жителі Півдня Східної Європи активно полювали на сов. В залізному віці в пріоритеті були денні хижі птахи. Підвищене антропічне навантаження призвело до скорочення ареалу деяких видів, зокрема пугача та беркута. Результати дослідження решток осетрових риб вказують на зменшення чисельності цих видів, яке почалось із зменшення чисельності білуги та севрюги, в подальшому зменшилась чисельність стерляді та турпака. Окремими напрямками наукової роботи є розробка визначника остеологічних матеріалів осетрових риб та формування каталогу знахідок диких видів в археологічних місцезнаходженнях України. За напрямком музейної справи здійснюється впорядкування знахідок XIX-XXI століть. Повторно отримані матеріали дають змогу дослідити становлення палеонтології та археології в Україні. В рамках науково-просвітницької діяльності проведено ряд публічних лекцій, зокрема в Pinchuk ArtCentre, опубліковано статті, направлені на популяризацію зооархеології.

Реферат англійською:

During the reporting period, work on the project was carried out in three directions: scientific research, museum work and scientific and educational activities. Scientific research at this stage was aimed at studying the taxonomic composition, dynamics of numbers and spatial distribution of birds of prey, sturgeons and ungulate mammals (primarily moose). Changes in the range were identified, which in the case of birds of prey and sturgeons are due to anthropogenic factors. The distribution of moose was significantly affected by climatic changes during the Holocene - the range decreased during periods of warming, especially in the west-east direction, less in the south-north direction. It was established that during the Neolithic-Modern times, the anthropogenic load on different groups of birds of prey was not uniform. From the Neolithic and up to the Bronze Age inclusive, the inhabitants of the south of Eastern Europe actively hunted owls. In the Iron Age, diurnal birds of prey were the priority. Increased anthropogenic pressure has led to a reduction in the range of some species, in particular the eagle owl and golden eagle. The results of the study of the remains of sturgeon indicate a decrease in the number of these species, which began with a decrease in the number of beluga and stellate sturgeon, and the number of sterlet and Russian sturgeon stdecreased. Separate areas of scientific work are the development of a determinant of osteological materials of sturgeon and the formation of a catalog of finds of wild species in archaeological sites of Ukraine. In the direction of museum work, the arrangement of finds of the 19th-21st centuries is being carried out. The re-obtained materials make it possible to study the formation of paleontology and archaeology in Ukraine. As part of scientific and educational activities, a number of public lectures were held, in particular at the Pinchuk

ArtCentre, and articles were published aimed at popularizing zooarchaeology.

Індекс УДК: 596, 597, 574, 596/597+574:904(477)

Коди тематичних рубрик: 34.33.27, 34.33.33, 34.35

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Горобець Леонід Вікторович

Науковий ступінь: д. б. н.

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Проміжний звіт

Назва НТП англійською: Interim report

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: друкована продукція (статті у періодичних виданнях, включених до міжнародних реферативних баз)

Галузь застосування: 72.19

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Впродовж звітного періоду роботу над проєктом здійснювали в трьох напрямках: наукові дослідження, музейна справа та науково-просвітницька діяльність. Наукові дослідження на даному етапі були направлені на вивчення таксономічного складу, динаміки чисельності та просторового розповсюдження хижих птахів, осетрових риб та копитних ссавців (перш за все лося). Виявлено зміни ареалу, які у випадку із хижими птахами та осетровими обумовлені антропічними чинниками. На поширення лося суттєво вплинули кліматичні зміни впродовж голоцену - ареал зменшувався в періоди потеплінь, особливо у західно-східному напрямку, менше в південно-північному напрямку. Встановлено, що впродовж неоліту-Нових часів, антропічне навантаження на різні групи хижих птахів було не однорідним. Від неоліту і до бронзового віку включно жителі Півдня Східної Європи активно полювали на сов. В залізному віці в пріоритеті були денні хижі птахи. Підвищене антропічне навантаження призвело до скорочення ареалу деяких видів, зокрема пугача та беркута. Результати дослідження решток осетрових риб вказують на зменшення чисельності цих видів, яке почалось із зменшення чисельності білуги та севрюги, в подальшому зменшилась чисельність стерляді та турпака. Окремими напрямками наукової роботи є розробка визначника остеологічних матеріалів осетрових риб та формування каталогу знахідок диких видів в археологічних місцезнаходженнях України. За напрямком музейної справи здійснюється впорядкування знахідок XIX-XXI століть. Повторно отримані матеріали дають змогу дослідити становлення палеонтології та археології в Україні. В рамках науково-просвітницької діяльності проведено ряд публічних лекцій, зокрема в Pinchuk ArtCentre, опубліковано статті, направлені на популяризацію зооархеології.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Екологія, зооархеологія, інформація про біорізноманіття

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 02.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Gorobets, L., Volynskyi, T., Kovalchuk, O. (2024). Birds of prey in the historical past of Eastern Europe: Evidence from bones. Journal of Archaeological Science: Reports, 58, 104735, https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2024.104735

Kovalchuk, O., Stefaniak, K., Barkaszi, Z., Kotusz, J., Pankiewicz, A., Wiśniewski, A., Zarzecka-Szubińska, K., Volynskyi, T., Socha, P. (2024). Fish and fishing in the medieval Wrocław (Poland): new insights based on archaeozoological data. Journal of Archaeological Science: Reports, 54, 104450, https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2024.104450

Niedziałkowska, M., Górny, M., Gornia, J., Popović, D., Baca, M., Ratajczak-Skrzatek, U., Kovalchuk, O., ..., Stefaniak, K. (2024). Impact of global environmental changes on the range contraction of Eurasian moose since the Late Pleistocene. Science of the Total Environment, 957, 177235, https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2024.177235

Volynskyi, T., Kovalchuk, O. (2024). Sturgeons in materials from archaeological sites of Ukraine: A review. International Journal of Osteoarchaeology, 34 (4), e3310, https://doi.org/10.1002/oa.3310

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Ємельянов Ігор Георгійович
д.б.н., 03.00.16

Перелік осіб-виконавців

Волинський Тит Павлович

Ковальчук Олександр Миколайович
(д. б. н., 03.00.08)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Горобець Леонід Вікторович

Телефон

+38 (050) 166-17-95

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

